

**INSTITUUT VOOR
WERKBEIDERSONTWIKKELING**

**STATUTEN EN
HUISHOUDELIJK
REGLEMENT**

STATUTEN

A. NAAM EN ZETEL.

Art. 1.

In Nederland bestaat een Vereeniging, genaamd Instituut voor Arbeidersontwikkeling. Zij is opgericht door de Sociaal-Democratische Arbeiderspartij in Nederland (S.D.A.P.) en het Nederlandsch Verbond van Vakvereeningen (N.V.V.). Zij is gevestigd te Amsterdam en wordt in deze Statuten aangeduid met den naam Instituut.

B. DOEL EN MIDDELEN.

Art. 2.

Het doel van het Instituut is de bevordering der cultureele vorming en geestelijke ontwikkeling der arbeidersklasse.

Art. 3.

Het Instituut tracht dit doel te bereiken langs wettigen weg en wel door :

- a. het inrichten en doen inrichten van causerieën, voordrachten en cursussen van allerlei aard ; ook voor speciale doeleinden ;
- b. het uitgeven van inleidingen, schema's, syllabi, litteratuuropgaven en verdere geschriften ter bevordering van het doel van het Instituut ;
- c. het aanwijzen van goede lectuur en het bevorderen van het bibliotheekwezen ;
- d. het inrichten van een lichtbeelden- en film-dienst ;
- e. het bevorderen van den kunstzin der arbeiders door het doen geven van tooneelvoorstellingen en concerten ;
- f. het organiseeren van tentoonstellingen en feestelijke bijeenkomsten ;

- g. het inrichten van wandeltochten, excursies en reizen ;
- h. het bevorderen van de totstandkoming van internaten voor arbeidersontwikkeling ;
- i. het houden van propagandavergaderingen en conferenties ;
- j. het inrichten van geschikte localiteiten en terreinen voor de doeleinden der arbeidersontwikkeling ;
- k. alle verdere wettige middelen, die dienstig kunnen worden geacht ter bereiking van het doel.

C. LEDEN.

Art. 4.

Lid kunnen zijn alle leden van de S.D.A.P. en van bij het N.V.V. aangesloten vakvereenigingen.

Het lidmaatschap wordt verkregen door schriftelijke aanmelding bij den afdeulingssecretaris, of in plaatsen waar geen afdeeling is gevestigd, bij den algemeenen secretaris van het Instituut.

Art. 5.

Het lidmaatschap vervalt :

- a. door overlijden ;
- b. door bedanken ;
- c. door royement.

Tot royement van een lid kan door een ledenvergadering op voorstel van het afdeulingsbestuur besloten worden, een en ander nader te regelen bij Huishoudelijk Reglement.

D. DONATEURS.

Art. 6.

Donateurs kunnen zijn zij, die zonder de bevoegdheid te bezitten tot het uitoefenen van lidmaatschapsrechten, een jaarlijksche donatie wenschen te

betalen — waarvan het minimum bedrag bij Huishoudelijk Reglement wordt vastgesteld — ter bevordering van het doel der Vereeniging.

E. CENTRAAL BESTUUR.

Art. 7.

De vertegenwoordiging van het Instituut, de leiding van de algemeene zaken, het beheer der geldmiddelen en eigendommen van het Instituut en de uitvoering der besluiten van de Conferentie is opgedragen aan het Centraal Bestuur, dat jaarlijks de begrooting onderwerpt aan de goedkeuring van de besturen van S.D.A.P. en N.V.V. en rekening en verantwoording aflegt aan deze besturen over het gevoerde beleid. Het Centraal Bestuur bestaat uit minstens 12 en hoogstens 18 leden.

Een derde deel dezer leden wordt verkozen door de in art. 8 te noemen Conferentie. De verdere samenstelling en verkiezing van het Centraal Bestuur worden geregeld bij Huishoudelijk Reglement onder bepaling, dat in het Bestuur steeds een gelijke vertegenwoordiging van de Sociaal-Democratische Arbeiderspartij en van het Nederlandsch Verbond van Vakvereenigingen zitting heeft.

F. CONFERENTIE.

Art. 8.

Iedere twee jaar houdt het Instituut een Conferentie, waarop het Centraal Bestuur verslag uitbrengt van de verrichte werkzaamheden en voorts de voorstellen worden behandeld, welke door het Centraal Bestuur en (of) de afdeelingen zijn ingediend.

Tot deze Conferentie hebben toegang:

- a. het Centraal Bestuur ;
- b. afgevaardigden der afdeelingen ;

- c. leden van het bestuur van het N.V.V. en de S.D.A.P. ;
- d. genoodigden.

Aan de beraadslagingen kan slechts worden deelgenomen door :

- a. het Centraal Bestuur ;
- b. afgevaardigden der afdeelingen ;
- c. personen, die daartoe door het Centraal Bestuur worden uitgenoodigd.

Het aantal stemmen, waarop iedere afdeeling ter Conferentie recht heeft, wordt geregeld bij Huishoudelijk Reglement. Stemmingen over personen geschieden schriftelijk. Beslissingen worden bij volstrekte meerderheid van stemmen genomen.

G. FINANCIËN.

Art. 9.

De inkomsten van het Instituut bestaan uit :

- a. contributies der leden ;
- b. subsidies van overheidsorganen, S.D.A.P., moderne vakbeweging en andere organisaties ;
- c. donaties van personen ;
- d. renten en baten.

Art. 10.

De contrôle over het financiëele beheer van het Centraal Bestuur is opgedragen aan een door S.D.A.P. en N.V.V. benoemde contrôle-commissie. Deze controleert iedere drie maanden de geldmiddelen en de geheele boekhouding. Elk kwartaal brengt zij verslag uit van haar bevindingen aan het Centraal Bestuur en de besturen van S.D.A.P. en N.V.V. Haar jaarverslag wordt tegelijk met het financiëel verslag van den penningmeester gepubliceerd.

H. ORGAAN.

Art. 11.

Het Instituut geeft een correspondentieblad uit, dat aan alle leden wordt verstrekt.

I. HUISHOUDELIJK REGLEMENT.

Art. 12.

Aan de Statuten is een Huishoudelijk Reglement toegevoegd, dat geen bepalingen zal bevatten in strijd met de Statuten.

J. ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 13.

De Vereeniging is aangegaan voor den tijd van 29 jaar en zes maanden, te rekenen van den dag harer oprichting zijnde 1 Januari 1925. In het jaar 1954 zal worden beslist over voortzetting der Vereeniging.

Art. 14.

Het vereenigingsjaar begint 1 Januari en eindigt met 31 December.

Art. 15.

De Vereeniging is van rechtswege ontbonden, wanneer de Sociaal-Democratische Arbeiderspartij in Nederland of het Nederlandsch Verbond van Vakvereeningen de medewerking aan het Instituut onttrekt. De opzegging der medewerking moet minstens één jaar te voren ter kennis van het Instituut en de andere medewerkende partij worden gebracht. Voorts kan de Vereeniging worden ontbonden bij een besluit van de Besturen der beide lichamen.

Art. 16.

Het besluit van de ontbinding moet bevatten :

- a. de benoeming van de commissie tot liquidatie van de zaken der Vereeniging ;

- b. de aanwijzing van middelen tot dekking van het eventueel tekort of de beschikking over het eventueel batig saldo en de eventueele bezittingen.

Wenscht bij opzegging der medewerking door N.V.V. of S.D.A.P. het andere lichaam de werkzaamheden van het Instituut voort te zetten, dan heeft dit lichaam de zorg voor de benoeming der liquidatiecommissie, de aanwijzing van middelen tot dekking van een eventueel tekort en de beschikking over een eventueel batig saldo, en de eventueele bezittingen.

Art. 17.

Wijzigingen van deze Statuten kunnen slechts worden aangebracht door de Conferentie, op voorstel van het Centraal Bestuur of de afdelingen. Om van kracht te zijn, behoeven deze Statuten zoowel als eventueel daarin aangebrachte wijzigingen de goedkeuring van de Besturen van N.V.V. en S.D.A.P., benevens ten slotte de nadere Koninklijke goedkeuring ingevolge art. 8 van de wet van 22 April 1855, Staatsblad No. 32.

Art. 18.

In de gevallen, waarin deze Statuten niet voorzien, besluit het Centraal Bestuur, onder nadere verantwoording aan de Conferentie.

Art. 19.

Deze Statuten treden in werking bij het verkrijgen van de Koninklijke goedkeuring.

ALGEMEEN HUISHOUELIJK REGLEMENT

A. DOEL EN MIDDELEN.

Art. 1.

Doel en middelen zijn omschreven in art. 2 en 3 der Statuten.

B. AFDEELINGSLIDMAATSCHAP EN AFDEELINGEN.

Art. 2.

Tien of meer leden van S.D.A.P. of van bij het N.V.V. aangesloten Vakorganisaties, in dezelfde plaats woonachtig, kunnen een afdeeling vormen.

Art. 3.

In dezelfde plaats kan slechts één afdeeling bestaan, behoudens gevallen door het Centraal Bestuur te bepalen.

Art. 4.

Het afdeelingsbestuur kan, na goedkeuring van het Centraal Bestuur, afzonderlijke clubs oprichten, alsmede de afdeeling in groepen of wijken splitsen met eigen club-, groeps- of wijkbesturen, die in het afdeelingsbestuur vertegenwoordigd moeten zijn.

Art. 5.

Het Centraal Bestuur heeft het recht een afdeeling wegens gedragingen, het belang van het Instituut schadelijk, te royeeren. Hiertoe wordt een meerderheid vereischt van $\frac{2}{3}$ der uitgebrachte geldige stemmen.

Op de vergadering van het Centraal Bestuur, waar het voorstel tot royement der afdeeling

behandeld wordt, heeft de afdeeling het recht, haar optreden door een delegatie te verdedigen.

Van het besluit tot roeyement staat de afdeeling beroep open op de Conferentie.

Art. 6.

De contributies van afdeelingen en clubs behoeven de goedkeuring van het Centraal Bestuur. De afdeelingscontributie mag niet minder bedragen dan 10 cts. per lid en per maand.

Art. 7.

Een voorstel tot contributiewijziging moet per convocatie aan de leden worden bekend gemaakt en geldt als aangenomen, wanneer $\frac{2}{3}$ van het aantal uitgebrachte geldige stemmen zich ervoor verklaart.

De afdeelingen dragen aan het Centraal Bestuur 5 cent per lid en per maand af. De leden ontvangen gratis het correspondentieblad van het Instituut.

De contributie-inning geschiedt door middel van door het Centraal Bestuur verstrekte zegels.

De leden moeten voorzien zijn van een lidmaatschapsboekje met Statuten en Huishoudelijk Reglement, welk boekje door het Centraal Bestuur wordt verstrekt tegen een entreegeld van 20 ct. en waarin de contributiezegels worden geplakt.

Art. 8.

Een lid, dat meer dan twee maanden contributieschuld bezit, verliest zijn lidmaatschapsrechten.

C. CENTRAAL BESTUUR.

Art. 9.

De werkzaamheden van het Centraal Bestuur bestaan uit :

a. de algemeene regeling der organisatie ;

- b. het met raad en daad steunen van de afdeelingen bij haar werk ;
- c. het voeren van correspondentie met de afdeelingen ;
- d. het beheer van de financiën der algemeene kas ;
- e. het voorzien in de uitgaven, bedoeld in art. 3 en art. 11 der Statuten.
- f. het opmaken van de jaarlijksche begrooting ;
- g. het uitschrijven en regelen der gewone en buitengewone conferenties ;
- h. het voeren van propaganda in plaatsen, waar nog geen afdeelingen bestaan ;
- i. het doen van uitspraak in geschillen, welke in de afdeelingen mochten rijzen, indien zulks in het belang der organisatie noodig blijkt ;
- j. alle andere werkzaamheden, welke kunnen geacht worden in het belang van het Instituut te zijn.

Art. 10.

Het Centraal Bestuur bestaat uit ten minste 12 leden, waarvan ten minste 3 aan te wijzen door het Bestuur der S.D.A.P., ten minste 3 door het Bestuur van het N.V.V. en ten minste 2 bezoldigden, die op voordracht van het Centraal Bestuur door de besturen van beide lichamen moeten worden benoemd.

De Conferentie wijst voorts ten minste 3 vertegenwoordigers in het Centraal Bestuur aan. Voor de eerste maal geschiedt de aanwijzing dezer laatsten door de gezamenlijke besturen van S.D.A.P. en N.V.V. Candidaten kunnen worden gesteld door de afdeelingen en door het Centraal-Bestuur. Candidaten kunnen slechts zijn leden van het Instituut.

De opgave der candidaten moet minstens een

maand voor de conferentie bij den secretaris zijn ingediend en vergezeld gaan van een schriftelijke bereidverklaring der candidaten, dat zij de candidatuur aanvaarden.

Indien niet meer candidaten zijn gesteld dan het aantal vacaturen bedraagt, worden de gestelde candidaten als verkozen beschouwd.

Art. 11.

In Januari wordt door het Centraal Bestuur de begrooting voor het ingetreden jaar vastgesteld. Deze begrooting wordt vervolgens ter goedkeuring gezonden aan S.D.A.P. en N.V.V., die binnen een maand hun beslissing aan het Centraal Bestuur mededeelen. Indien in den loop van het jaar plannen worden beraamd, waarvoor geen gelden op de begrooting zijn uitgetrokken of waarvan de bedragen de betreffende begrootingsposten overschrijden, moet, alvorens tot deze uitgaven wordt overgegaan, de goedkeuring van S.D.A.P. en N.V.V. zijn verkregen.

Zoolang de begrooting niet is goedgekeurd, is het Centraal Bestuur gerechtigd, voor een evenredig deel uitgaven te doen uit de betrokken begrootingsposten.

Jaarlijks wordt het werkplan aan de besturen van S.D.A.P. en N.V.V. ter goedkeuring opgezonden en een verslag over de verrichte werkzaamheden in het afgelopen jaar aan de beide lichamen uitgebracht. De beslissing omtrent het werkplan moet binnen een maand ter kennis van het Centraal Bestuur worden gebracht.

Art. 12.

De loopende zaken worden besproken en afgehandeld, de vergaderingen van het Centraal Bestuur worden voorbereid door het Dagelijksch

Bestuur. De aanwijzing der functies in het Dagelijksch Bestuur geschiedt door het Centraal Bestuur op voorstel van het Dagelijksch Bestuur.

D. AFDEELINGSBESTUREN.

Art. 13.

Het bestuur bestaat uit ten minste drie personen, indien de afdeeling 50 of minder leden telt en uit ten minste vijf personen, wanneer de afdeeling meer dan 50 leden telt. Bij bestuursverkiezing is hij of zij candidaat, die door ten minste drie leden of door het bestuur als zoodanig is voorgesteld en verklaard heeft de candidatuur te aanvaarden. Candidaten kunnen slechts zijn leden van de S.D.A.P. of van een bij het N.V.V. aangesloten vakbond.

De bestuursfuncties worden onderling verdeeld.

Het oude bestuur treedt eerst af op het oogenblik, dat het nieuwe is verkozen.

Het bestuur wordt gekozen op de jaarvergadering en is terstond herkiesbaar.

Aan stemmingen in de vergaderingen der afdeeling kan slechts worden deelgenomen door de leden en de bestuursleden der afdeeling.

Art. 14.

Voorzitter, secretaris, penningmeester en eventueel verdere door het Bestuur aangewezenen vormen het Dagelijksch Bestuur, dat gerechtigd is de loopende zaken af te handelen.

Art. 15.

De Voorzitter heeft de algemeene leiding. De secretaris voert de correspondentie, houdt een ledenregister bij, bestelt regelmatig het benoodigde aantal bladen en brengt de gevraagde verslagen aan het Centraal Bestuur uit.

De penningmeester int en beheert de gelden en is tevens verantwoordelijk voor de verrekening van de verschillende uitgaven van het Instituut. Hij rekest vóór den 10den van elke maand op de daartoe verstrekte maandstaten met den penningmeester van het Centraal Bestuur af.

Hij is verplicht ten allen tijde aan de commissie van contrôle, bedoeld in art. 10 der Statuten en aan den penningmeester van het Centraal Bestuur inzage te geven van de boeken, gelden en kasstukken.

Art. 16.

Het Bestuur wordt op uitnoodiging van het Dagelijksch Bestuur bijeengeroepen. Twee leden van het Bestuur hebben het recht een vergadering aan te vragen bij het Dagelijksch Bestuur, aan welk verzoek gevolg moet worden gegeven binnen veertien dagen na aanvraag.

Art. 17.

In Januari wordt door het Bestuur de begrooting voor het ingetreden jaar ontworpen. Deze begrooting wordt in de na te noemen jaarvergadering besproken en vastgesteld. Zoolang de begrooting niet definitief is vastgesteld, is het Bestuur gerechtigd voor een evenredig deel uitgaven te doen uit de betrokken begrootingsposten.

Aanvragen om subsidie aan de overheid geschieden in overleg met het Centraal Bestuur.

Art. 18.

In iedere afdeeling bestaat een commissie van contrôle voor den penningmeester, aangewezen door de jaarvergadering der afdeeling van het Instituut.

De commissie brengt ieder jaar aan de in art. 19

bedoelde jaarvergadering verslag uit omtrent de administratie en het beheer van den penningmeester.

Art. 19.

Jaarlijks in de maand Februari wordt een ledenvergadering gehouden, waar de jaarverslagen van secretaris en penningmeester worden uitgebracht en besproken met het rapport van de hiervoor genoemde commissie van contrôle. Tevens wordt in deze vergadering de begrooting vastgesteld en heeft de bestuursverkiezing plaats.

Art. 20.

Voor de uitgave van geschriften heeft de afdeling de toestemming van het Centraal Bestuur noodig.

De afdelingen zenden van hun publicaties twee exemplaren aan het Centraal Bestuur ter kennisname.

E. ALGEMEENE LEDEN EN DONATEURS.

Art. 21.

Algemeen lid zijn zij, die lid van het Instituut zijnde, in een plaats wonen, waar geen afdeling is gevestigd en niet wenschen te behooren tot de naastbijgelegen afdeling. Zij staan rechtstreeks onder het Centraal Bestuur. Hun contributie bedraagt minstens f 1.50, die eenmaal per jaar wordt geïnd.

Art. 22.

Donateurs zijn zij, die geen lid kunnen zijn van het Instituut, doch niettemin dit met een jaarlijkse bijdrage wenschen te steunen. De minimumbijdrage bedraagt f 1.20 per jaar.

De donateurs hebben evenals de leden reductie op den toegangsprijs voor bijeenkomsten, die door het Centraal of Afdeelingsbestuur worden georganiseerd, doch kunnen geen lidmaatschapsrechten uitoefenen.

F. CONFERENTIE.

Art. 23.

De afdeelingen zenden naar de Conferentie hun afgevaardigden, die in een huishoudelijke vergadering worden gekozen en van een geloofsbrief worden voorzien. De afgevaardigden worden uit en door de leden gekozen.

Een afdeeling, die bij den aanvang van de Conferentie meer dan drie maanden contributieschuld heeft aan het Centraal Bestuur, kan niet op de Conferentie vertegenwoordigd zijn.

Art. 24.

De reis- en verblijfkosten van de afgevaardigden worden door de afdeelingen gedragen.

Een afdeeling met 100 of minder leden heeft recht op één afgevaardigde, een van 100—250 leden op twee afgevaardigden, een van 250—500 leden op drie afgevaardigden, een van 500—1000 leden op vier afgevaardigden en een van boven 1000 leden op vijf afgevaardigden.

Art. 25.

Iedere vertegenwoordigde afdeeling heeft het recht het volgende aantal stemmen uit te brengen :

- a. voor een afdeeling met 100 of minder leden één stem ;
- b. voor een afdeeling met 100—250 leden twee stemmen ;

- c. voor een afdeeling met 250—500 leden drie stemmen.
- d. voor een afdeeling met 500—1000 leden vier stemmen.

Grootere afdeelingen hebben voor elke 500 leden boven de 1000 recht op één stem.

Art. 26.

Voorstellen, welke op de Conferentie behandeld zullen worden, moeten door een afdeeling vóór den door het Centraal Bestuur vastgestelden datum zijn ingediend bij den algemeenen secretaris en moeten op de Conferentie door minstens vijf afdeelingen worden ondersteund.

G. WIJZE VAN STEMMEN.

Art. 27.

Overal waar in het Instituut gestemd moet worden, gelden de volgende bepalingen, tenzij elders in dit reglement uitdrukkelijk anders is bepaald :

- a. stemmingen over personen moeten schriftelijk plaats hebben. Ieder candidaat, die de volstreckte meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen heeft verkregen, is gekozen, tenzij meer kandidaten dan er plaatsen te vervullen zijn, de volstreckte meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen op zich hebben vereenigd. In dit geval zijn zij gekozen, die de meeste stemmen hebben behaald. Zoo geen voldoende aantal kandidaten de volstreckte meerderheid heeft verkregen, wordt een herstemming gehouden tusschen de kandidaten, die na de met volstreckte meerderheid verkozenen de meeste stemmen op zich hebben veree-

nigd, met dien verstande, dat de herstemming plaats heeft over hoogstens tweemaal zooveel kandidaten als er plaatsen te vervullen zijn. Staken de stemmen, dan beslist het lot.

- b. Over zaken kan mondeling of met handopsteken worden gestemd. Een voorstel is aangenomen bij meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen. Bij staking van stemmen is het voorstel verworpen.
- c. Alleen aanwezige personen nemen aan een stemming deel. Stemmen van onwaarde en blanco stemmen worden niet tot de geldige stemmen gerekend.

H. SLOTBEPALINGEN.

Ar t. 28.

Voorstellen, wijzigingen in Statuten of reglementen betreffende, welke op de Conferentie behandeld zullen worden, moeten door het Centraal Bestuur of een afdeling zoo tijdig worden ingezonden, dat ze tegelijk met de andere voorstellen kunnen worden gepubliceerd.

Ar t. 29.

Het Reglement treedt in werking op 1 Januari 1925.

1000 5223

EL. DRUKKERIJ
VOORUITGANG
KEIZERSGR. 378, AMSTERDAM